पुण्य नगरी
आरोग्यजागर
उत्तम आरोग्य | उज्ज्वल भविष्य | पुणे, मंगळवार, १४ जुलै २०१५

अपेंडीसायटिस आणि होमिओपॅथिक उपचार

होमिओपॅथी
चिकित्सा व उपचार
डॉ. अमरसिंह निकम

Appendicitis हा एक आणीबाणीचा आजार आहे. ज्यावर तत्काळ उपचारांची गरज असते. Appendix मध्ये अडथळा निर्माण होऊन दाह निर्माण होतो. ज्यामुळे प्रचंड प्रमाणात वेदना सुरू होतात आणि कधी कधी ह्या Appendix मध्ये छिद्र तयार होऊन रुग्ण अत्यावस्थ होऊ शकतो. त्यामुळे शस्त्रक्रिया करण्याचा सल्ला दिला जातो.

Appendix म्हणजे लहान व मोठ्या आतड्याच्या जंक्शनवर असणारी पोकळ नळी. या नळीची लांबी २ ते २० सेमी असते. अस्त्रस्त्रील्ल्र्७ हा पोटाच्या उजव्या बाजूला आणि खालच्या भागात बेंबीपासून साधारणपणे २ ते ३ इंचाच्या अंतरावर असतो. ह्या अस्त्रस्त्रील्ल्र्७ मध्ये शरिराला आवश्यक असणाऱ्या जीवाणूंचा (Gut Flor) आणि प्रतिकार पेशींचा संचय असतो. हे जीवाणू काही अन्न घटकांचे चयापचय करण्याचे आणि काही अन्न घटक Vit B, Vit K, तयार करण्याचे, प्रतिकारक्षमता वा ढवण्याचे, खाललेल्या अन्नाचा चोथा करून मल तयार करण्याचे, दूषित अन्नघटक शोषून त्यावर प्रक्रिया करण्याचे काम करतात. म्हणजेच अस्त्रस्त्रील्ल्र्७ मुळे प्रतिकार क्षमता व्यवस्थित राहते, आतड्यांची वरील कार्ये व्यवस्थित चालू राहतात.

Appendicitis म्हणजे या नळीत दाह निर्माण होऊन अडथळा निर्माण होतो, पोटात असह्य वेदना होतात, त्याच बरोबर मळमळणे, उलटी होणे, ताप येणे, नाडीचे ठोके वाढणे इ. तक्रारी सुरू होतात. अडथळ्यामुळे अपेंडिक्सच्या भिंती सुजतात आणि या पोकळीत श्लेष्म साठून राहते किंवा मल साचून राहतो. पयार्यी Appendix ला रक्तपुरवठा कमी होत जातो, जंतू संसर्ग वाढत जातो, रुग्णाला तीव्र स्वरूपात वेदना होतात, त्यामुळे ताप वाढत जातो, या प्रक्रिया जर औषध देऊन आटोक्यात नाही आण ला तर अपेंडिक्सला छिद्र पडुन, पोटाच्या आतड्याच्या आवरणाला सूज येवून रुग्ण अत्यवस्थ होतो.

प्रकार :

१. Acute Appendicitis: - यामध्ये अपेंडिक्समध्ये अचानक दाह निर्माण होऊन तत्काळ असह्य वेदना होतात आणि धोकादायक लक्षणे दिसून येतात.

२. Sub Acute Appendicitis :- कधी कधी अपेंडी सायटिसच्या वेदना काही वेळाने उपचारांअभावी थांबतात. याला Sub Acute Appendicitis म्हणतात. या प्रकारात अपेंडीक्समध्ये मल किंवा प्रतिकार पेशी वाढल्यामुळे दाह निर्माण होतो. परंतु या वेदना आपोआप हा अडथळा दूर झाल्यामुळे थांबतात.

३. Recurrent Appendicitis :- अपेंडीक्सला निर्माण झालेली सूज सतत अधून मधून वेदना निर्माण करते याला Recurrent Appendicitis म्हणतात. दोन वेदनांच्या अटॅकमध्ये रुग्ण वेदनारहित असतो.

४. Chronic अस्त्रस्त्रील्ल्र्७३२ : अपेंडीक्सला दाह निर्माण होऊन होऊन अपेंडीक्स जाड होऊन पेशी क्षोभ होत जातो. त्यामुळे सतत दीर्घकाळ पोटात उजव्या बाजूला दुखत राहते.

कारणेः-

१. अपेंडीक्समध्ये जंतांचा प्रादुर्भाव, अपघात, मल अडकल्यामुळे प्रतिकार पेशींच्या समूहामुळे दाह निर्माण होतो.

२. आहारातील तंतुमय पदार्थांच्या कमी प्रमाणात सेवनाने अपेंडिक्समध्ये दाह उद्भवू शकतो.

३. विकसित देशात अपेंडीसायटिस जास्त प्रमाणात दिसून येतो.

निदान : लक्षणांवरून व वैद्यकीय तपासणीवरुन ह्या आजाराचे पटकन निदान करता येते. रक्तातील वाढलेल्या पांढऱ्या पेशींवरून संसर्ग लक्षात येतो. पोटाची सोनोग्राफी केल्यावर Appendicitis चे निदान अचूक होते. अपेंडीसायटीस उद्भवल्यानंतर ते शस्त्रक्रीयेद्वारा काढून टाकण्याचा सल्ला दिला जातो. परंतु, होमिओपॅथिक उपचारांनी तुम्ही ही शस्त्रक्रिया टाळू शकतात. हे पुढील केसद्वारे तुमच्या निदर्शनास येईल.

एकदा एका मध्यरात्री मला महाबळेश्वर वरून फोन आला. तो फोन एका लहान मुलाच्या वडिलांनी केला होता, अगदी काळजीच्या सुरात ते बोलत होते, माज्या मुलाच्या पोटात संध्याकाळ पासून दुखत आहे आणि डॉक्टरांनी त्याला अपेंडिसायटीस आहे आणि तत्काळ शस्त्रक्रिया करण्यास सांगितली आहे. मुलाला घेऊन लगेच ते पुण्याला होमिओपॅथिक उपचार घेण्यासाठी निघाले. रात्री २.३० च्या सुमारास ते माज्या हॉस्पिटलमध्ये आले.

मी पाहिले, की तो मुलगा वेदनेने गडबडा लोळत होता. वेदना इतक्या असह्य होत्या की, तो त्याचे डोके भिंतीवर आपटत होता. त्याचबरोबर त्याला १०२ डिग्री ताप आणि सतत उलट्या होत होत्या, त्याची वेदनेची तीव्रता बघून मी त्याला एका होमिओपॅथिक औषधाची मात्रा दिली. परंतु १० मिनिटे झाली तरी त्याला बरे वाटत नव्हते. मग त्याच्या वेदना साध्या स्पर्शाने सुद्धा वाढत होत्या, तो पाय दुमडून पुढे झुकलेल्या अवस्थेत झोपला होता या लक्षणांवरून मी त्याला दुसरे होमिओपॅथिक औषध दिले. १० ते १५ मिनिटांत त्याच्या वेदना थोड्या कमी झाल्या.

मग मी त्याच्या वडिलांना त्याची माहिती घेण्यासाठी बोलावले. वडिलांनी सांगितले, मुलाचे त्याच्या खूप चांगल्या मित्राशी दोन दिवसांपूर्वी भांडण झाले, तेव्हापासून तो खूप उदास आहे, हे छोटेसे उत्तर मला रुग्णाला औषध देण्यासाठी खूप महत्त्वाचे ठरले. त्याच्या शारीरिक तक्रारी आजार व मानसिकता लक्षात घेऊन मी दुसरे होमिओपॅथिक औषध दिले आणि त्याला थोड्याच वेळात खूप छान झोप लागली. उर्वरीत संपूर्ण माहिती त्याच्या पालकांना दिली.

तक्रारी :

१. पोटदुखी दोन दिवसांपासून

- पोटात उजव्या बाजूला दुखणे. - जेवल्यानंतर आणि स्पर्शाने दुखणे वाढणे. - दाबल्यावर, चोळल्यावर, दुखणाऱ्या बाजूला झोपल्यावर, पोटावर झोपल्यावर बरे वाटणे. २. बद्धकोष्ठतेचा जुनाट त्रास तीन वर्षांपासून.- पडसाकडला जोर द्यावा लागणे.

३. पावसात भिजल्यावर आणि गार वाऱ्यात पटकन सर्दी होणे.

विशेष माहिती :

१. खाण्यात तिखट पदार्थांची आवड

२. दुख आणि दुग्धजन्य पदार्थांची नावड

३. दुधामुळे पोटदुखी होणे.

स्वभाव :

१. त्याचा स्वभाव कसा आहे?

- तो आमचा एकुलता एक मुलगा असल्या कारणाने खूप लाडावलेला आहे. परंतु पब्लिक प्लेसमध्ये तो वाईट वागत नाही, पण घरी खूप हट्टी आहे, विशेषतः खाण्यासाठी काही आणले , तर ते इतरलोक तो खाऊन संपवणार तर नाही ना, याची त्याला भीती वाटत राहते.

२. शाळेत तो कसा आहे ?

- तो खूप हुशार आहे, त्याला मार्क्स छान पडतात. तो खूप बडबडा आहे आणि त्याला मित्र सुद्धा खूप आहेत, शाळेत तो विविध कार्यक्रमांत भाग घेतो. त्याला गोष्टी, गाणी वर्गात मोठ्यांनी वाचायला, चित्र काढायला खूप आवडते.

३. भीती कशाची ?

- त्याला अंधाराची खूप भीती वाटते.

४. तो कश्यामुळे सध्या दुःखी आहे ?

- त्याला मैत्री करायला आणि ती जपायला आवडते. दोन दिवसांपूर्वी त्याचे एका मित्राशी भांडण झाले. तेव्हापासून ते एकमेकांशी बोलत नाहीये म्हणून तो खूप दुःखी आहे.

संपूर्ण व्यक्तीमत्व :

१. अचानक वेदना उद्भवणे आणि कमी होणे. २. पोटदुखी छोट्याशा धक्क्याने वाढणे, पोट दाबल्यावर, चोळल्यावर बरे वाटणे.

३. उजव्या बाजूच्या तक्रारी प्रतिसादः

अशा अवस्थेत रुग्णाला अड्मिट केले, त्यानंतर त्याची पोटावरची सूज कमी होत गेली. ताप पूर्णपणे नाहीसा झाला. पोट साफ होऊ लागले. त्याच्या शरीरावर अपेंडीसायटिसचे कुठलेही धोकादायक लक्षण राहिले नाही. ४ ते ५ दिवसांत त्याला डिस्चार्ज देण्यात आला. त्याची शाळा पूर्ववत सुरु झाली. आणि तो मित्रांमध्ये रममाण होऊ लागला. एक अत्यंत इमर्जन्सीचे ऑपरेशन एका होमिओपॅथिक औषधाने तत्काळ वाचवले. होमिओपॅथिक औषधाने कित्येकांच्या शस्त्रक्रिया वाचू शकतात. याचे हे एक उत्तम उदाहरण आहे. शस्त्रक्रिया ही प्रक्रिया डॉ. हेनिमान यांना देखील मान्य होती. होमिओपेथिद्वारा अत्यंत बिकट अशा शस्त्रक्रिया थांबवू शकल्या जातात आणि शस्त्रक्रियेमुळे निर्माण होणारे दुष्परिणाम टाळता येतात.

पत्ता - आदित्य होमिओपॅथिक हॉस्पिटल ॲण्ड फिलिंग सेंटर, तपोवन रोड, पिंपरी गाव, पुणे-१७. संपर्क - ०२०-६९३३७०८०, २७४१२५४९, २७४१२१९७

विक्रांत आढाव

सध्याच्या धकाधकीच्या व स्पर्धात्मक युगात अनेकांचे आपल्या आरोग्याकडे कळत-नकळत दुर्लक्ष होत आहे. जीवनात योजलेले 'लक्ष्य' साध्य करण्याकरिता होत असलेली धावपळ ही शरीरावर दूरगामी परिणाम करणारी असते. अपुरी विश्रांती, पोषणमूल्यांचा अभाव असणारी आहारपध्दती व 'जंक फुड'चे सेवन यामुळे अगदी तरुण वयातच मधुमेह, हृदयविकार, उच्चरक्तदाब यासारख्या गंभीर आजारांचा विळखा पडत आहे. मात्र योग्य आहार पद्धतीचा अवलंब व व्यायामात सातत्य राखल्यास नक्कीच या गंभीर आजाराला नक्कीच दूर ठेवता येते. केवळ तरुण पिढीच नव्हे तर संपूर्ण समाजालाच आतून पोखरत असलेल्या या समस्यांचे उच्चाटन करण्यासाठी दै. 'पुण्यनगरी'त आरोग्य जागर समवेत आहार व व्यायामविषयक नवे सदर...

'क्रॅश डाएट' घातकच!

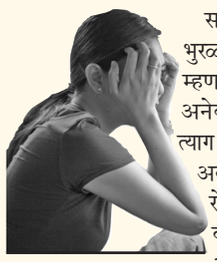

सध्या झिरो साइज फिगरच्या क्रेझ ने सर्वांनाच भुरळ पाडली आहे. मात्र केवळ बारीक असणे म्हणजे आपण 'फिट' आहोत असा समज अनेकांचा होत असतो. दैनंदिन आहाराचा त्याग करीत, मनाला मुरड घालुन उपाशी राहुन अवलंबलेला 'क्रॅश' डाएट हा भविष्यात अनेक रोंगांना आमंत्रण देणारा ठरु शकतो. कामाच्या व्यापात नकळत शरीराकडे झालेले दुर्लक्ष व अयोग्य आहार पध्दतीमुळे पोटाचा घेर कधी वाढत जातो हे लक्षातच येत नाही. मग चारचौघात वावरताना मनात न्युनगंड निर्माण होतो, हीच भावना मग शरीरातील साठलेल्या अतिरिक्त मेदाचे उच्चाटन करण्याकरिता 'क्रॅश' डाएटचा अवलंब करण्यास भाग पाडते. मात्र यामुळे शरीरातील चरबीचे ज्वलन होण्यापेक्षा तीची साठवणच अधिक होत असते.अधिक काळ उपाशी राहिल्यामुळे,व शरीराला आवश्यक असणारी उर्जा व इतर गरजा शरीरातील मासपेशी व स्नायुंमधुन वापरली जाते,परिणामी शरीर अशक्त होऊन सदर व्यक्तिची रोगप्रतिकार शक्ती मात्र चांगलीच कमी होते,अनेक आजारांना निमंत्रण देणारी ठरते.यामुळेच योग्य आहार पध्दतीचा अवलंब हा अतिशय महत्वाचा घटक बनला आहे. शरीरास आवश्यक असणारी कर्बोदके, प्रोटिन्स, तंतुमय पदार्थ (फायबर), व्हिटामिन्स, तसेच, फॅटस यांचे समतोल साधणे यालाच योग्य आहार पध्दती अंगीकृत करणे असे संबोधतात. वजन कमी करण्याकरिताचे पहिले पाऊल म्हणजे अत्यंत अभ्यासपुर्ण व नियोजनपुर्वक वेळापत्रक आखणे अत्यंत महत्वाचे ठरते. केवळ आहाराचे वेळापत्रक आखणे यावरच वजन कमी करण्याचे यश अवलंबुन नसते तर मनाचा निग्रह पण तितकाच महत्वाचा असतो...

आपत्कालीन उपचाराने डॉक्टरला जीवदान

पुणे : प्रतिनिधी

रुग्णावर सांधेदुखीची शस्त्रक्रिया करीत असतानाच अचानक ऑर्थोपेडिक सर्जन डॉ. संतोष धुंडे यांना हृदयविकाराचा तीव्र झटका आला. मात्र या डॉक्टरांना वेळेतच आपत्कालीन उपचार मिळाल्यामुळे डॉ. धुंडे यांचे प्राण वाचविण्यात यश आले.

३५ वर्षीय तरुण डॉ. धुंडे रांजणगाव औद्योगिक क्षेत्रातील एका रुग्णालयात ऑर्थोपेडिक सर्जन आहेत. १ जुलै रोजी एका रुग्णावर अस्थिरोग शस्त्रक्रिया करीत असताना अचानक त्यांना हृदयविकाराचा तीव्र झटका आला. हृदयक्रिया बंद पडलेल्या अवस्थेत त्यांना तत्काळ रुग्णालयात हलविण्यात आले. तेथील डॉक्टरांनी परिस्थितीचे गांभीर्य ओळखून त्यांच्यावर आपत्कालीन उपचार सुरू केले. या प्रकरणात हृदयाची कार्यप्रणाली सुरू करणे व रक्तसंचार पूर्ववत करण्यासाठी हृदयरोगतज्ज्ञ डॉ. मनोहर साखरे यांच्या टीमने अँजिओप्लास्टी करून रुग्णास जीवनदान दिले.

मात्र डॉक्टर्स डे दिनीच अत्यंत गंभीर अवस्थेतील अस्थिरोगतज्ज्ञाचे प्राण हृदयरोगतज्ज्ञाने वाचविणे हे औत्सुक्याचे ठरले.

स्वच्छतेला महत्त्व आवश्यक

आमची सोसायटी
संकलन : सतीश भालेराव

वेगाने विकसित होत असलेल्या बावधन परिसरातील आमची कॉलनीमध्ये अनंत-विहार सोसायटी ही सुमारे १५ वर्षांहून अधिक जुनी आहे. सोसायटीमध्ये महाराष्ट्रासह इतर राज्यांतील रहिवासी असले तरी विविध प्रसंगी एकजूट दाखवितात. त्यामुळे अनेक प्रश्न सोडविले गेले आहेत.

वाढदिवस, तसेच विविध कार्यक्रमांद्वारे एकत्र येऊन विचारांचे आदानप्रदान केले जाते. स्वच्छता, पाणीपुरवठा याबाबतीत सर्वच सभासद सहकार्याची भूमिका घेत असतात. मात्र, या सोसायटीला अनेक समस्यांचा सामना करावा लागतो. त्यामध्ये भुरट्या चोऱ्या, भटकी कुत्री, पदपथ दिव्यांचा अभाव, प्रमुख रस्त्यांवरील अस्वच्छता आदींचा समावेश आहे. सोसायटीबाहेरील सार्वजनिक रस्त्यांची महानगरपालिकेच्या सफाई कर्मचाऱ्यांकडून साफसफाई केली जाते, परंतु त्यामध्ये सातत्य नसते. यामुळे अनेक ठिकाणी पालापाचोळा, प्लॅस्टिक कचरा रस्त्यांवर पडलेला दिसतो. त्यामुळे रोजच्या रोज सफाई होणे गरजेचे आहे. साफसफाईअभावी डास, माशा, तसेच उग्र वासाला सामोरे जावे लागत आहे. कॉलनीतील नागरिकांच्या प्रयत्नांतून अनेक कामे केली जातात, परंतु त्याला काही मर्यादा असतात. त्यामुळे प्रशासनाने सहकार्य करणे गरजेचे आहे.

कॉलनीमध्ये पोलिसांची गस्त असते, परंतु त्यांचे प्रमाण कमी असल्यामुळे अनेकदा सभासदांना पेट्रोल चोरी, वाहनांचे पार्ट चोरीचा सामना करावा लागतो. त्यामुळे पोलीस गस्त वाढविणे गरजेचे आहे. तसेच कॉलनी परिसरात बाहेरील नागरिक वाहने पार्किंग करून त्यामध्येच दारू पित असल्याचे अनेकदा आढळून आले आहे. मोठ्याने ओरडणे, रस्त्यावर बाटल्या टाकणे, फोडणे आदी प्रकारही सर्रास करीत आहे. त्यामुळे त्यांच्यावर कारवाई करावी. अनधिकृत पार्किंगचाही त्रास येथील रहिवाशांना सहन करावा लागत आहे. त्याचप्रमाणे भटकी कुत्री रात्रीअपरात्री भुंकत असतात. त्यांची संख्या जास्त असल्यामुळे अनेकदा ते नागरिकांवर हल्ले करतात. त्यामुळे महानगरपालिकेने भटक्या कुत्र्यांचा बंदोबस्त करावा.

सोसायटीतील उपक्रम, समस्या कळवा

आपल्या सोसायटीतील विविध उपक्रम, समस्या यांची माहिती दै. पुण्यनगरी कार्यालयास कळवावी, त्यास योग्य ती प्रसिद्धी देण्यात येईल.

पत्ता - दै. पुण्यनगरी, बहिरट पाटील आर्केड, दुसरा मजला, बालगंधर्व चौक, शिवाजीनगर.

दलितांवरील अत्याचाराबाबत निदर्शने

पुणे : प्रतिनिधी

महाराष्ट्रामध्ये अनेक ठिकाणी दलितांवर होत असलेल्या अन्याय-अत्याचाराच्या विरोधात दलित पॅन्थरच्या वतीने पुणे जिल्हाधिकारी कार्यालयासमोर निदर्शने करण्यात आली.

शिर्डीमध्ये दलित तरुणाची हत्या, नगर जिल्ह्यातील दलित बांधवांवरील सतत होणारे हल्ले याबाबत निषेध व्यक्त करज सरकार विरोधात निदर्शने करण्यात आली. राज्यातील सामाजिक समतोल साधण्यासाठी कायदा सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण झाला आहे . तरी त्यांना त्वरित अटक करण्याची मागणी दलित पॅन्थरचे महाराष्ट्र प्रदेश अध्यक्ष सुखदेव सोनावणे यांनी निवेदनाद्वारे केली. या आंदोलनात महाराष्ट्र प्रदेश प्रवक्ते सुनील जगताप, पुणे शहर अध्यक्ष प्रकाश साळवे, मंगेश मोरे, प्रभाकर सोनकांबळे, दत्ता गायकवाड, विक्रम कांबळे, मिनल पंजवानी, गौत्तम शिंदे, संजय शिंदे आदी पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते सहभागी झाले होते.

आपलं व्यासपीठ

शेततळ्यात मासे सोडा...

पाण्याची उपलब्धता असेल तर मत्स्यशेतीसाठी कार्प मासे, जंबो कोळंबी, पॅंगॅशिअस मासे, तिलापिया अशा जलद वाढणाऱ्या व अधिक उत्पादन देणाऱ्या मत्स्यजातींची निवड करावी. जलद वाढ, चांगली रोगप्रतिकारक शक्ती व इतर माशांबरोबर संवर्धन करता येत असल्याने गोड्या पाण्यातील जंबो कोळंबी ही संवधर्नाच्या दृष्टीने अतिशय महत्त्वाची जात आहे.शेततळ्यामुळे शेतकऱ्यांनाही मत्स्यशेती करणे शक्य झाले आहे. शेततळ्यातून साधारण जुलै ते फेब्रुवारीपर्यंत जलसाठा करून ठेवला जातो. साधारणपणे हा पाणीसाठा मार्च ते जून या कालावधीत शेतीसाठी आवश्यकतेप्रमाणे वापरला जातो. या काळात शेततळ्यात मत्स्यसंवर्धन करणे फायद्याचे ठरते. शेततळ्यातील मत्स्यसंवधर्नामुळे बुडीत जमिनीचा प्रत्यक्ष उत्पादनासाठी वापर करता येतो. यासाठी प्रशासनानेही मदत करण्याची गरज आहे.

सोमनाथ पाटील, येरवडा

टीप : आपल्या परिसरातील समस्यांबाबत आपली मते १०० ते १५० शब्दांत आपल्या छायाचित्रासह व पत्त्यासह खालील पत्त्यावर पाठवावीत.

पत्ता : दैनिक 'पुण्य नगरी' बहिरट पाटील आर्केड, दुसरा मजला, बालगंधर्व चौक, शिवाजीनगर, पुणे - ५. Email : ambika.pune@gmail.com

संत ज्ञानेश्वर महाराज आणि संत तुकाराम महाराज यांची पालखी शुक्रवारी आणि शनिवारी अशी दोन दिवस पुण्यनगरीत मुक्कामी असल्याने शहरातील अनेक सामाजिक संस्थांकडून त्यांची सेवा करण्यात आली. त्यात अन्नदान, आरोग्य तपासणी, भजन-कीर्तन, विविध विषयांवर मार्गदर्शन आदींचा समावेश आहे. या कार्यक्रमांमध्ये तरुणांनीही मोठ्या उत्साहात भाग घेतला होता. शिक्षण आणि जॉबसाठी बाहेरून पुण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांचाही त्यात समावेश आहे. त्यांनी नेमके काय अनुभवले याबाबत त्यांच्या प्रतिक्रिया...

यूथ Talkers
सनील गाडेकर

व्यसनमुक्तीचा संदेश

वारी हा देशातील सर्वात मोठा उत्सव आहे, असे माझे मत आहे. त्यामुळे त्यात काहीतरी वेगळे करण्याच्या दृष्टीने आम्ही प्रयत्न केले होते. पालखीदरम्यान व्यसनमुक्तीचा संदेश देण्यासाठी आम्ही विद्यार्थ्यांच्या हाती जनजागृती करणारे फलक दिले होते. विठुरायाच्या भेटीची ओढ लागल्याने वारकरी दंग होऊन चालत होते. एवढा प्रवास करूनदेखील त्यांच्या चेहऱ्यावरील तेज कमी झाले नव्हते.

अभिषेक जाधव

ऐक्य दिसून आले

वारीत सहभागी झालेल्यांचा भक्तिभाव मला या दोन दिवसांत दिसून आला. त्यांना लागलेली विठ्ठलाची ओढही यानिमित्ताने जाणवली. गरीब, श्रीमंत, जात-पात, वर्ण असा कोणताही भेदभाव न करता सर्वच लोक वारीत सहभागी झाले होते. सर्वच जण एकाच ध्येयाने चालत होते.

पुष्किन साळुंखे

पुण्याला जत्रेचे स्वरूप

पालखी दोन दिवस पुण्यात मुक्कामी असल्याने शहरात आनंदमय वातावरण निर्माण झाले होते. आमच्या घरातील एक व्यक्ती दरवर्षी वारीत सहभागी होत असते. मात्र यावर्षी कोणीच केली नाही. त्यामुळे एक प्रतिनिधी म्हणून मी वारीच्या दर्शनाला गेलो होतो.

रणजित साळुंखे